

posebno divjih svinj, pa tudi kač. — V. 10: prim. Prešeren, Krst pri Savici: „Požrešneži obupa so Harpije.“ — V. 11: s Strofad... Vergilij pripoveduje v tretji knjigi Eneide, da so trojanski junaki („cvet Troje“) na svoji poti iz Azije pripluli tudi na grški otok Strofade, domovino Harpij, kjer je ena izmed njih prerokovala Eneju in tovarišem njegovim, da jih čaka taka lakota, da bodo prisiljeni mize grizti — V. 25. ital.: „Io credo ch'ei credette ch'io credesse“ — igra z besedami, ki jo ima Dante semtertja rad. Italijanski pesnik Ariost († 1533) posnema ta verz v svoji epopeji „Orlando furioso“, IX. sp. — V. 37. nsl. Zmisel: tudi da smo v teh drevslih zaklete samo kačje živalske duše, ne bi smel lomiti vejic, nikar, ki smo človeške duše! — V. 43: k r n, a, o = ranjen, pokvarjen. — V. 48: t. j. o, da bi bil verjel, kar jaz pripovedujem v Eneidi o tej zakleti hosti, pa ne bi bil odlomil vejice; v III. knj. namreč (v. 254 nsl.) omenja Vergilij enak čudež, ki se je zgodil z mirto na grobu Polidorovem. — V. 55: „Si con dolce dir m'adeschi“ — sedaj pregovor. — V. 58. nsl.: govori o sebi Pietro de Vineis iz Kapue, ki si je bil v toliki meri osvojil srce cesarja Friderika II. (1212 do 1250), da ga je imenoval za svojega kancelarja in ga imel kot svojega najboljšega zaupnika. Pozneje pa mu je dal, kakor se pripoveduje, vsled nekega suma, iztekniti oči; gotovo je, da ga je dal vreči v ječo v mestu Pizi, kjer si je nesrečnik l. 1249. v obupu razbil glavo ob nekem steburu. — V. 62, 63 sedaj v pregovoru. — V. 64: v la č u g a, d v o r o v k u g a, t. j. zavist, ki je posebno mnogo na cesarskih dvorih; „morte commune e delle corti vizio“ — pregovor. — V. 72: t. j. sem se pregrešil s samomorom. — V. 76: v a s, n e v a j u, k e r n e v i d i, k o l i k o j i h j e p r e d n j i m. — V. 85: „Ch'io non potrei, tanta pietà m'accora.“ Sedaj pregovor. — V. 93: „Brevemente sarà risposto a voi“ — prešlo v pregovor. — V. 102: odprtine, da dobe duška vzdih in solze. Pregovor.

(Ital. „Fanno dolor ed al dolor finestra.“) — V. 105: — je tudi prešlo v pregovor („chè non è guisto aver ciò ch'uom si togliè“). — V. 118—122: Ko so se leta 1287. Sienci vračali z neke vojne ekspedicije proti meščanom mesta Arezzo domov, so jih Aretinci pri Pieve al Toppo počakali, iz zasede napadli in pobili tristo mož. To bitko imenuje Dante v bridki ironiji „krvavi ples“. Sienec Lano bi se bil tedaj lahko rešil, toda ker je bil vse svoje imetje zapravil (torej nasilnost proti svoji lasti!), je bil življenja sit in se je dal rajši potolči, kar mu Dante očita kot samomor. — Jakob iz Sant' Andrea, bogat Padovanec, je kot besen zapravljaval imetje. Kazen je primerna: v življenju sta mrcvarila in razkosavala svoja zemljišča, zdaj ju razkosavajo črne psice. — V. 143. nsl.: Dokler je bila Florencija še poganska, je bila posvečena — tako pripoveduje staro izročilo — bojnemu bogu Martu, čigar kip je stal prav v središču mesta, tam kjer je sedaj baptisterij, torej baš pred stolno cerkvijo. Ko so se pokristjanili, so zavrgli prvotnega zavetnika in si izbrali sv. Janeza Krstnika, ki je Florentincem to, kar n. pr. Benečanom sv. Marka Vendar pa Marta niso popolnoma pozabili, temveč so njegov marmornati kip postavili na stari most (Ponte Vecchio) čez reko Arnon. In to je bila — trdi pripovedka — njih sreča! Kajti stari bog jih je dolgo ščitil. In ko je Totila (ljudstvo ga je pozneje zamenjalo z Atilo) Florenco opustošil in je bil tudi Martov kip padel z mostom vred v Arnon, ni zopetno zidanje šlo izpod rok tako dolgo, dokler niso v strugi našli Martovega kipa in ga, četudi krnega, zopet postavili na most; potem sele se je začela dvigati nova Florenca iz groblje. — A zakaj se baš sedaj, t. j. okrog l. 1300., tako srdi bog Mart in z vojskami muči mesto? Zato, ker Florentinci čimdalje bolj časte kovani denar (forint ali florint je prišel iz Florence!) s podobo in napisom Krstnikovim, nego da bi se vežbali in urili v Martovem orožju.

(Dalje.)

Večerna.

Zložil Silvin Sardenko.

— Daj nam verzov!
silite me, bratje vi.
Ali preje
dajte meni treh stvari!

Dajte gostov,
dni brezskrbnih, v srečni stan,
da se ž njimi
razgovarjam vzradovan.

Dajte brata,
v dušo tihega miru,
da mi čuva
nočno spanje v sladkem snu.

Dajte sestre,
mi ljubezni v to srcé,
da bom gôrel
kakor kërubi gore.

Ali preje
dati verzov moči ni —
fakih, takrat,
kot bi radi, bratje vi.

